

**ВИСНОВОК  
ГРОМАДСЬКОЇ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ**

від «19» грудня 2017 р.

Назва законопроекту	«Про внесення змін до Закону України "Про Регламент Верховної Ради України" щодо забезпечення парламентського контролю»
Номер і дата реєстрації	7362-1 від 07.12.2017 року
Автор законопроекту	Народні депутати України Сотник О.С., Войцицька В.М.
Веб-адреса картки законопроекту на сервері ВРУ	<a href="http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=63093">http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=63093</a>
Головний комітет ВРУ	Комітет з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України
Етапи проходження законопроекту	Надано для ознайомлення
Корупційна небезпечність проекту (за 5-бальною шкалою)	<b>2 (знайдено 4 корупціогенні фактори)</b>
Суспільна важливість проекту (за 5-бальною шкалою)	<b>2 (експертна оцінка)</b>
Висновок та рекомендації	<b>Законопроект у цілому відповідає вимогам антикорупційного законодавства, але потребує доопрацювання з метою позбавлення окремих корупціогенних факторів.</b>

**Задекларована суть законопроекту**

Забезпечення парламентського контролю за додержанням законності та захисту прав людини і громадянина шляхом внесення змін до Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» у частині закріплення за ВР права здійснювати парламентський контроль за діяльністю ДБР, НАБУ, САП та НАЗК.

**Ключові наслідки**

<b>Стаття</b>	<b>Корупціогенний фактор</b>	<b>Наслідок</b>
Абзац 2 ч. 1 ст. 232-1	<b>Колізії.</b> Законопроектом пропонується: ДБР, САП, НАБУ, НАЗК подають звіт до Верховної Ради України у <b>45-денний строк після закінчення календарного року.</b> Однак така пропозиція вступає у колізію з положеннями спеціальних законів, які регламентують діяльність антикорупційних органів: 1) Пунктом 2 ч. 2 ст. 23 Закону "Про Державне бюро розслідувань" визначено, що Директор ДБР	Подібні положення створюватимуть суперечності у процесі звітування відповідних органів та порушуватимуть принцип правової визначеності.

	<p>щороку <b>до 1 квітня</b> подає Президенту України, Верховній Раді України та Кабінету Міністрів України письмовий звіт про діяльність ДБР за попередній рік.</p> <p>2) Пунктом 2 ч. 2 ст. 26 Закону «Про Національне антикорупційне бюро України» закріплено, що Директор НАБУ щороку не пізніше <b>10 лютого</b> та <b>10 серпня</b> подає Президенту України, Верховній Раді України та Кабінету Міністрів України письмовий звіт про діяльність НАБУ протягом попередніх шести місяців.</p> <p>3) Частиною 4 ст. 14 Закону «Про запобігання корупції» визначено, що НАЗК готує <b>щорічні звіти</b> про свою діяльність, які після затвердження Громадською радою при НАЗК оприлюднюються на його офіційному веб-сайті. Крім того, у ч. 1 ст. 20 Закону «Про запобігання корупції» встановлено, що НАЗК готує проект національної доповіді щодо реалізації засад антикорупційної політики та подає його до КМ <b>не пізніше 1 квітня</b>, а КМ не пізніше 15 квітня розглядає та схвалює проект національної доповіді і протягом десяти робочих днів з дня схвалення направляє до ВР (ч. 4 ст. 20). ВР щороку <b>не пізніше 1 червня</b> проводить парламентські слухання з питань ситуації щодо корупції, затверджує та оприлюднює щорічну національну доповідь щодо реалізації засад антикорупційної політики (ч. 2 ст. 18).</p> <p>4) Частиною 2 ст. 6 Закону «Про прокуратуру» за Генеральним прокурором закріплено обов'язок особисто <b>не менше одного разу на рік</b> звітувати перед ВР на пленарному засіданні про діяльність органів прокуратури шляхом надання узагальнених статистичних та аналітичних даних. Водночас, Закон «Про прокуратуру» не передбачає обов'язку для керівника САП звітувати перед ВР.</p>	
Ч. 2 ст. 232-1	<p><b>Корупціогенні вади законодавчої техніки. Прогалини в нормах матеріального права. Широта дискреційних повноважень.</b></p> <p>Законопроект пропонується: ВР за пропозицією не менш як однієї третини народних депутатів від конституційного складу ВР <b>може</b> в будь-який час прийняти рішення про <i>позачерговий звіт</i> Директора ДБР, заступника ГП - керівника САП, Директора НАБУ, Голови НАЗК.</p>	Відсутність чітких підстав, закріплених у спеціальних законах, які регламентують діяльність антикорупційних органів, для прийняття ВР

	<p>Проте у спеціальних законах, які регламентують діяльність ДБР, САП, НАБУ, НАЗК, не закріплено за ВР права вимоги позачергового звітування зазначених органів. Законопроект не пропонується внести зміни у цій частині до відповідних спеціальних законів.</p> <p>Водночас, Регламент ВР встановлює порядок підготовки і проведення сесій ВР, її засідань, формування державних органів, визначає законодавчу процедуру, процедуру розгляду інших питань, віднесених до її повноважень, та порядок здійснення контрольних функцій ВР (ч. 2 ст. 1 Регламенту ВР).</p> <p>Тому питання черговості та позачерговості звітування повинно бути закріплено у спеціальних законах, які регламентують правовий статус відповідних органів та їх керівників, а в Регламенті ВР мають визначатись процедурні питання, зокрема, порядок розгляду питань щодо заслуховування звітів.</p>	<p>рішення про позачергове звітування створює умови для зловживань та можливості впливу на відповідні органи з боку парламенту.</p>
--	--	---

### Рекомендації:

**1.** Законопроект слід узгодити з положеннями спеціальних законів, що регламентують діяльність антикорупційних органів, у частині визначення строків подачі звітів до ВР.

**2.** Пропозиції законопроекту, що затвердження звітів керівників НАБУ, САП, НАЗК, ДБР постановою ВР не може бути підставою для звільнення зазначених осіб з займаних посад, не порушують гарантій незалежності антикорупційних органів та не створюють можливостей для впливу на їх діяльність.

### Виявлені корупціогенні фактори

	<i>Корупціогенний фактор</i>	<i>Кількість норм</i>
<b>1)</b>	<b>неправильне визначення функцій, повноважень (обов'язків) і відповідальності певних суб'єктів (органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їхніх посадових і службових осіб, інших осіб, на яких поширюється дія Закону «Про запобігання корупції»):</b>	<b>1</b>
	- визначення компетенції за формулою «має право»;	-
	- широта дискреційних повноважень;	1
	- надмірна свобода підзаконної нормотворчості;	-
	- відсутність відповідальності за правопорушення;	-
<b>2)</b>	<b>колізії і вади законодавчої техніки;</b>	<b>2</b>
	- колізії;	1
	- корупціогенні вади законодавчої техніки;	1
<b>3)</b>	<b>прогалини в регулюванні:</b>	<b>1</b>

	- прогалини в нормах матеріального права;	1
	- відсутність або недостатність контролю і прозорості;	-
	- відсутність або недостатність адміністративних і судових процедур;	-
	- відсутність або недостатність конкурсних (аукціонних) процедур;	-
4)	<b>неправильне визначення умов реалізації належного особі – одержувачу публічних послуг права (необґрунтовані обтяження при його реалізації) або умов виконання обов'язку;</b>	-
5)	<b>неправдиві цілі прийняття законопроекту.</b>	-
	<b>Всього</b>	<b>4</b>

**Виконавець:** Олена Сорока, експерт Центру політико-правових реформ, кандидат юридичних наук.

**Перевірив:** Микола Хавронюк, директор з наукового розвитку Центру політико-правових реформ, доктор юридичних наук, професор.

**Методологія проведення експертизи:** <http://pravo.org.ua/protydiia-koruptsii/metodolohiia-antikoruptsiinoi-ekspertyzy.html>

З іншими висновками громадської антикорупційної експертизи можна ознайомитись тут: <http://pravo.org.ua/protydiia-koruptsii/ekspertyza-zakonoproektiv-viii-sklykannia.html>